

Iekustini Lielupi

Informācijas CELVEDIS Iaivotājiem

Naktsmītnes un
telšu vietas

Apskates vietas

Pieturvietas

Maršruta aprakstā uzskaitīti galvenokārt tie pakalpojumi, kuru sniedzēji atrodas tiešā upes tuvumā.

TŪRISMA INFORMĀCIJAS CENTRI

- 64 Bauskas tūrisma informācijas centrs**
Rātslaukums 1, Bauska
Tālr. +371 63923797, +371 27746484
tic@bauska.lv
www.visit.bauska.lv
- 65 Jelgavas reģionālais tūrisma centrs**
Akadēmijas iela 1, Jelgava
Tālr. +371 63923797, +371 27746484
turisms@tornis.jelgava.lv
www.visitjelgava.lv.
- 66 Babītes novada pašvaldības**
kultūrizglītības centra filiāle
Salas pagastā "Vietvalži", Spuņciems, Salas pag., Babītes novads
Tālr. +371 67914921
www.babite.lv
- 67 Jūrmalas tūrisma informācijas centrs**
Lienes iela 5, Majori, Jūrmala
Tālr. +371 67147900
info@jurmala.lv
www.visitjurmala.lv

LAIVU NOMA

- 68 Kanoē laivu noma "Medņi" braucieniem pa Mūsas upi un Lielupi**
"Medņi", Gailīšu pag., Bauskas novads
Tālr. +371 20379033
- 69 Rundāles atpūtas centrs**
"Kraštinī", Rundāles pag., Rundāles novads
Tālr. +371 29252144, +371 26431234
www.krastinupirts.lv
- 70 Biedrība "Ozolnieku airēšanas klubs"**
Laivu noma ar piegādi, maršrutu plānošana, laivu pārgājienu organizēšana
Tālr. +371 23202900
www.ozolaivas.lv
- 71 Izbraucieni ar kuģīšiem pa Driksas upi un Lielupi**
Tālr. +371 63005447
www.visit.jelgava.lv

- 72 Jelgavas jahtklubs. Ūdens velosipēdu un laivu noma**
Pilssalas iela 6, Jelgava
Tāl. +371 20205215, +371 29242520
www.jjk.lv
- 73 Ūdens velosipēdu un laivu noma Pasta salā**
Pasta sala 3, Jelgava
Tāl. +371 25432323
- 74 Ūdens velosipēdu noma "Pelikāns"**
Ūdens velosipēdi, SUP dēļi
Pasta sala 1, Jelgava
Tāl. +371 26434520
- 75 Airudēļu (SUP) noma**
Airēšanās ar sērfa dēli pa Lielupi un Driksu. Lielupes promenādes peldvieta,
Peldu iela, Jelgava
Tāl. +371 25757555
www.supx.lv
- 76 Laivu noma "Mučas"**
Tāl. +371 25968378
- 77 Laivu bāze "Kalnciema muiža"**
Laivu noma un makšķerēšana Lielupē
"Upmaļi", Valgundes pag., Jelgavas novads
Tāl. +371 26321118
- 78 Atpūtas komplekss "Elingi"**
Ūdens slēpošana, veiktbords un laivu noma.
Salas pag., Babītes novads,
Tāl. + 371 29275577
www.celotajs.lv/elingi
- 79 Ūdens sporta un atpūtas centrs "Stūris"**
Laivu noma un atpūtas vieta pie Lielupes
Salas pag., Babītes novads
Tāl. +371 29792972
www.sturis.lv

- 80** **Brīvdienu māja "Baltās anemones"**
A. Lāča iela 17, Mežotnes pag., Bauskas novads
Tālr. +371 29282312, +371 26185485
www.baltasanemones.lv
- 81** **Mazmežotnes muiža**
Mazmežotne, Rundāles pag., Rundāles novads
Tālr. +371 25772269, +371 26945226
www.mazmezotne.lv
- 82** **Rundāles atpūtas centrs**
"Krastīni", Rundāles pag., Rundāles novads
Tālr. +371 29252144, +371 26431234
www.krastinupirts.lv
- 83** **Mežotnes pils**
Pils iela 1, Mežotnes pagasts, Bauskas novads
Tālr. +371 63960711, 22008086
www.mezotnepalace.com
- 84** **"Arāji"**
Mežotnes pag., Bauskas novads
Tālr. +371 29475007
- 85** **Kempings "Cīzeri"**
"Šalkoņi", Salgaļes pag., Ozolnieku novads
Tālr. + 371 26573272
- 86** **Brīvdienu māja "Ānes muiža"**
Āne, Cenu pag., Ozolnieku novads
Tālr. +371 26483712
www.anesmuiza.lv
- 87** **Motelis "Akva"**
Birzes iela 49, Jelgava
Tālr. +371 63023444, +371 29990477
www.booking.com
- 88** **"Aitiņlauvas"**
Valgundes pag., Jelgavas novads
Tālr. +371 29160393
www.aitinlauvas.lv
- 89** **Atpūtas komplekss "Elingi"**
Salas pag., Babītes novads,
Tālr.+371 29275577
www.celotajs.lv/elingi

DROŠA UN ATBILDĪGA LAIVOŠANA

- Pirms maršruta veikšanas pārliecinies par laivošanai piemērotu laika prognozi visas dienas (vai vairāku dienu) garumā, jo Lielupē to ļoti ietekmē vēja virziens un stiprums.
- Ja vēja ātrums pārsniedz 4 – 5 m/s, Lielupē veidojas viļņi, kas var būt bīstami kanoe, jūras kajakiem u.c. tipa laivām.
- Laivas apgāšanās risks pieaug līdz ar laivas ekipāžas kopējo svaru. Jāievēro ražotāja noteikto ierobežojumu.
- Pēc lielām lietavām un pavasaros Lielupes augštecē starp Bausku un Mežotni var būt novērojama spēcīga straume. Nepārvērtē savas prasmes!
- Vienmēr lieto vesti, pat tad, ja laivo tuvu krastam. Lielupē ātri mijas seklās ar dziļajām vietām, upē var būt zemūdens priekšmeti – akmeņi, koki, siekstas, zvejnieku tīkli, makšķerauklas.
- Sadzīvo ar makšķerniekiem, centies neizbiedēt zivis.
- Izvērtē, vai šis maršruts ir piemērots braucienam ar maziem bērniem.
- Ievēro zīmes, atsevišķos upes posmos notiek zemūdens medības.

Tā kā Lielupe bieži maina tecēšanas virzienu, jārēķinās, ka stipra vēja (ziemeļu, ziemeļaustrumu, austrumu) laikā atsevišķos posmos iespējams spēcīgs pretvējš. Šādās situācijās ir vēlams turēties tā krasta tuvumā (aizvējā), no kuras puses pūš vējš.

Rūpējies par savu un līdzcilvēku drošību un veselību! Veicot maršrutu, katrs pats ir atbildīgs par savu un citu drošību! Glābšanas dienesti: 112. Saudzē dabu!

CEĻO ZAĻI

- Atkritumus neatstāj upes krastā vai pa ceļam. Ved tos līdzī.
- Braucot pa upi, netrokšņo, sarunājies pusbalsī. Tad tu ieraudzīsi daudzus meža un ūdens dzīvniekus rokas stiepiena attālumā.
- Savu mobilo tālruni brauciena laikā iepakoj tik rūpīgi, lai būtu slinkums „lieku” reizi to vilkt laukā. Izslēdz skaņu – tad tā netraucēs tevi un upes krastu iemītniekus.
- Pārlasi makšķerēšanas noteikumus un noskaidro makšķerēšanas kārtību konkrētajā vietā – upē, ezerā.
- Respektē apmeklēšanas ierobežojumus teritorijās, kur ir izveidoti sezonāli dabas liegumi ligzdojošo putnu aizsardzībai.
- Saudzīgi izturies pret upju krastos izveidotajām apmetnēm, skatu vietām u. c., jo aiz tevis brauks citi. Ja laivo pa teritoriju, kurai ir NATURA 2000 statuss, iepazīsties ar konkrētās teritorijas kārtības noteikumiem. Ieskaties Dabas aizsardzības pārvaldes (www.dap.gov.lv) un "Lauku ceļotāja" (www.celotajs.lv) mājaslapās.
- Ugunsgružu kurini tikai šim mērķim paredzētās un labiekārtotās vietās; atklātu uguni neizmanto ugunsbīstamajā periodā. Izdegušo ogļu pelnus nekādā gadījumā neber ūdenī, jo tie veicinās aizaugšanu.
- Domā līdzī tam, ko dari – vai tava rīcība nekaitē tām dabas vērtībām – sugām un to dzīvesvietām, kuru dēļ aizsargājamā dabas teritorija ir veidota. Tu taču esi šeit atbraucis dabas skaistuma dēļ.

MARŠRUTU RAKSTUROJUMI

Posms	Attālums, km	Laiks, h	Grūtības pakāpe	Ieteicamais laivas tips
 <p>Bauska–Mežotnes pilskalns</p>	11	5	Vidēji grūts, piemērots plašai mērķauditorijai, arī ģimenēm ar bērniem. Izcili ainavisks posms.	Kanoe laiva, smailīte vai kajaka tipa laiva
 <p>Mežotnes pilskalns–Jelgava</p>	39	1 diena, aktīviem sportistiem	Grūts posms. Piemērots dabas vērotājiem, ietver palienu pļavu posmus. Lielupe kļūst dziļāka un platāka. Aizauguši posmi izcili ainavisks posms.	Kanoe laiva, smailīte vai kajaka tipa laiva, motorizētās laivas
 <p>Jelgava–Liepājas šosejas tilts (Tīreļi)</p>	29	1 diena	Grūts posms. Piemērots dabas vērotājiem. Posms nav piemērots iesācējiem. Lielupe šeit ir plata un dziļa ar gariem un taisniem posmiem. Izcili ainavisks posms.	Kajaka tipa laiva, motorizētās laivas
 <p>Liepājas šosejas tilts (Tīreļi)–Ventspils šosejas tilts</p>	13	8	Ļoti nomaļš posms, kura krastos nav pakalpojumu. Piemērots savvaļas dabas un neskartu vietu meklētājiem. Nav piemērots iesācējiem.	Kajaka tipa laiva, motorizētās laivas
 <p>Ventspils šosejas tilts–Vakarbulji</p>	30	1 diena	Upes posms, kas visā garumā plūst cauri apdzīvotām vietām. Piemērots aktīviem airētājiem, kā arī tiem, kurus interesē dabas un kultūras pieminekļi upes piekrastē. Lielupe sasniedz savu maksimālo platumu un dziļumu. Maršrutu var sākt un beigt dažādās vietās, jo līdztekus upei ir blīvs ceļu tīkls. Izcili ainavisks posms.	Kajaka tipa laiva, motorizētie ūdens transporta līdzekļi

2

18

9

61

17

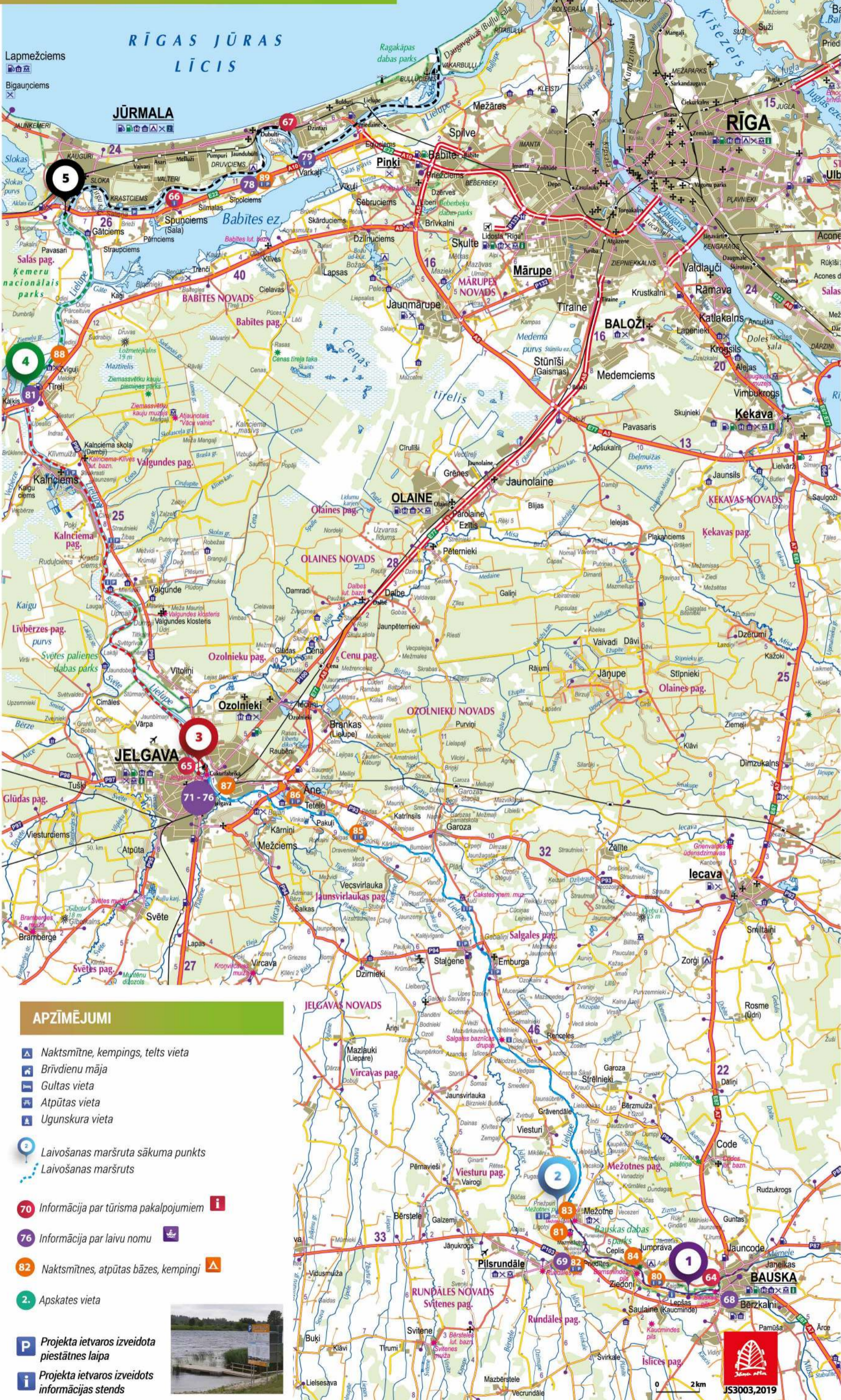

22

Iekustīni Lielupi

laivošanas maršruti

APZĪMĒJUMI

- Naktsmītne, kempings, telts vieta
- Brīvdienu māja
- Gultas vieta
- Atpūtas vieta
- Ugunsкура vieta
- Laivošanas maršruta sākuma punkts
- Laivošanas maršruti
- Informācija par tūrisma pakalpojumiem
- Informācija par laivu nomu
- Naktsmītnes, atpūtas bāzes, kempingi
- Apskates vieta
- Projekta ietvaros izveidota piestātnes laipa
- Projekta ietvaros izveidots informācijas stends

JS3003, 2019

1

BAUSKA – MEŽOTNE ~11 KM

Lielupes zelta posms: neliela straume, straujtecis un interesanti apskates objekti

2

1 Bauska

Bauskas vārds vēstures avotos pirmo reizi minēts 1443. gadā. Tas ir laiks, kad pussalā starp Mūsas un Mēmeles sateku uzsāka tagadējās Latvijas teritorijā pēdējās Livonijas ordeņa pils celtniecību. Pilsēta kopš seniem laikiem atradusies pie svarīga tirdzniecības ceļa. Starp pili un Lielupes sākumu izveidojās apdzīvota vieta – tā sauktas Vairogmiešs. 17. gadsimtā bija vērojams straujš pilsētas uzplaukums. Te darbojās kalēji, zeltkaļi, galdnieki, podnieki, kurpnieki u. c. amatnieki. Šajā un turpmākajos gadsimtos Bauska cieta no kariem, mēra u. c. epidēmijām. Mūsdienās Bauskas vecpilsēta ar rātsnamu un Bauskas pili ir viens no interesantākajiem Latvijas pilsētu vēsturiskajiem centriem.

2 Bauskas pils

Viens no svarīgākajiem militāri politiskajiem Livonijas ordeņa atbalsta punktiem, ko cēla 1443.–1456. gadā divu upju – Mūsas un Mēmeles – satekas vietā. Varenajai pilij bija pieci torni un līdz 3 metrus biezas sienas. Laikā no 1580. līdz 1596. gadam priekšpils vietā uzcēla Kurzemes un Zemgales hercoga rezidenci, kas bija izrotāta ar apmetumu sgrafito tehnikā. Pils cieta 17. gadsimta karos, taču to vienmēr atjaunoja, līdz Ziemeļu kara laikā, 1706. gadā, atkāpjoties to uzspīdzināja krievu karaspēks. Mūsdienās pils jaunākā daļa atjaunota, tajā izveidots muzejs, bet ordeņa pils lielajā vārtu tornī notiek konservācijas darbi. Pilskalns, Bauska, tālr. +371 63923793, www.bauskaspils.lv.

3 Dolomīta atsegumi pie Bauskas pils

Atsegumi Mūsas labajā un Mēmeles kreisajā krastā sākas pirms Bauskas pils un turpinās aiz tās, sasniedzot Zemgalei samērā iespaidīgus izmērus (līdz 4–5 metru augstumu).

4 Kīrbakšana

Sala Mūsas un Mēmeles satekas vietā. No Bauskas pils pussalas tā atdalīta ar Mēmeles attekku. Te izveidots vides objekts, kas simbolizē Lielupes sākumu.

5 Dabas parks „Bauska”

Izveidots vairāk nekā 10 kilometru garumā Mūsas un Mēmeles satekas vietas un Lielupes un to krastu aizsardzībai. Laivotāji te redzēs vienus no lielākajiem Zemgales dolomīta atsegumiem (aizsargājami biotopi un ģeoloģiski dabas pieminekļi), bet ūdenstecei ir nozīmīgas upes nēģu un vimbu nārsta vietas.

6 Lepšu ciems

Lielupes krasts pie „Leju” mājām Lepšu ciemā Rundāles novadā iecienīts makšķerēšanu, īpaši pavasarī, no aprīļa līdz maijam, vimbu laikā.

7 Ziedoņu dolomīta atsegumi

Vietā, kur Lielupe piekļaujas Bornsmindes muizas parkam, upes kreisajā krastā izveidojušies vairākus metrus augstie Ziedoņu dolomīta atsegumi, kuri ir ļoti ainaviski un kopā ar Jumpravas klinģim pretējā krastā rada tādu kā upes kanjonu.

8 Jumpravmuizas parks un klintis

18.–19. gadsimtā veidotā Jumpravmuizas parka piekāpjē Lielupes labajā krastā paceļas ainaviski izcilākais un augstākais Lielupes dolomīta atsegums – ap 5 metrus augstās Jumpravas (Jumpravmuizas) klintis. Tālr. +371 25415570, www.happyhorses.web.com.

9 Brīvdienu māja „Baltas anemones”

Brīvdienu māja Lielupes krastā, kur ir lieliskas iespējas peldēties, makšķerēt, braukt ar laivu un uz ugunsкура vārīt zupu no pašu noķertā loma. Atpūtas vieta piedāvā naktsmītni brīvdienu mājā 9 personām 3 istabās, tā atrodas 4,5 kilometrus no Bauskas, pie Jumpravas parka, dabas parka „Bauska” teritorijā. Tālr. +371 29282312, www.baltasanemones.lv.

10 Ceplis

Neliela apdzīvota vieta Lielupes labajā krastā, starp Jumpravu un Mežotni, izveidojusies kādreizējā Mežotnes ceļa vietā. Tā pirmsākumi meklējami hercoga Jēkaba laikā 17. gadsimtā. 19. gadsimtā Mežotnes muizas īpašnieks frīdrihs Livens te uzbūvēja kaļķu un ķieģeļu ceplis. 20. gadsimta 30. gados šī bija viena no modernākajām kaļķu dedzinātavām Latvijā. Ceplī tiek veidots mūzikas un mākslas centrs „Igo mūzikas un mākslas centrs CEPLIS”. „Kaļķu dedzinātava”, Ceplis, Mežotnes pag., Bauskas novads. Ekskursijas – iepriekš piesakot. Tālr. +371 29141042.

11 Rundāles atpūtas centrs

Pirts „Kraštīni”, hidromasāžas baseins, 2 banketu zāles (40, 15 personām); pirtnieka pakalpojumi. Velosipēdu noma, kanoe laivu noma, kempinga treileru laukums. „Kraštīni”, Rundāles pag., Rundāles novads, LV-3921, tālr. +371 29252144, www.krastinupirts.lv.

12 Mazmežotnes muiza

Mazmežotnes muiza celta 19. gadsimtā kā Šveices tipa villa, līdz 1940. gadam piederējusi frīdrih Liveniem. Kopš 2007. gada muiza ir Burkānu ģimenes īpašums. Atjaunotajās ēkās atrodas viesnīca un restorāns, tiek rīkoti pasākumi un koncerti, ierīkota dabas taka, cukurbiešu vēstures ekspozīcija. Mazmežotne, Rundāles novads, tālr. +371 25772269, www.mazmezotne.lv.

13 Mežotnes pils

Viens no ievērojamākajām taciņām taciņām stila celtnēm Latvijā, to projektējusi arhitekti Dzakomo kvarengri un Jonsans Georgs Berlics. Krievijas keizariene Katrīna II Mežotnes muižu uzdāvināja savu mazbērnu audzinātāji pirmstieni Sarlotei fon Livenai. Apskates vērtā ir Kupola zāle. Pili iekārtota viesnīca ar 19. gadsimta interjeru. Pili ieskauj angļu stila ainavu parks. Mežotne, Bauskas novads, tālr. +371 63960711, +371 26595108, www.mezotnepalace.com.

14 Mežotnes pilskalns

Atrodas Lielupes kreisajā krastā, iepretim Mežotnes pilij. Viens no lielākajiem 9.–13. gadsimta zemgaļu nocietinātajiem pilskalniem, pie kura 13 hektāru platībā bija izvietojusies senpilsēta. Labiekārtots apskates objekts: izveidotas kāpnes, skatu platforma, atpūtas vietas, novietoti informācijas stendi un atklāta ainava uz Lielupes ieleju. Pastāv uzskats, ka pie pilskalna atradies hronikās minētā Zemgaļu osta

2 MEŽOTNE – JELGAVA ~ 39 KM

Pamazām Lielupe sasniedz savu maksimālo platumu un kļūst arī dziļāka. Aiz Mežotnes vēl ir dažas nelielas straujteces. Paliņu plavu apkaime piemērota dabas tūrisma piekritējiem. Brauciens cauri Jelgavai būs interesants, Emburgas un Teteles apkaimē – ainavisks. Pavasara straumē un ar sporta laivu posmu var veikt arī vienā dienā, citādi tam nepieciešamas vismaz 2 dienas spēcīgiem airētājiem vai 3 dienas laivotājiem ar nelielu pieredzi

15 Salgaļes luterāņu baznīcas drupas (vecā baznīca)

Atrodas skaistā vietā Lielupes labajā krastā. Celta 18. gadsimta sākumā, pārbūvēta 1866. gadā, kad tai uzcelts tornis no Zemgalē ražotiem ķieģeļiem. Dievnamam ir bijis viena no visgreznāk vērtīgiem kokgriezumiem rotātajām hercogistes lauku baznīcām. Baznīca cieta Pirmajā pasaules karā, bet draudze to atjaunoja. 1944. gadā dievnamu sagrāva sarkanarmiešu artilērija, pēc kara baznīcu vairs neatjaunoja. Daļa no interjera tika pārvesta uz Rundāles pils muzeju. Drošības dēļ drupas apskatāmas tikai no ārpusē.

16 Emburga

Apdzīvotā vieta uzplaukusi hercoga Jēkaba laikos. Te uzcelta Kurzemes un Zemgales valdniekiem pieredzošā medību pils, tādēļ hercogs Jēkabs uzcēlis 3 austuves, tapešu un tepiku darbnīcas, teļu ādu mituvi, dzelzs cepli u. c. rūpnieciskus objektus. Emburgā bija upes osta, un caur to pa Lielupi uz Jelgavu gāja tirdzniecības ceļš, pa kuru preces tālāk nonāca Kurzemes hercogistes galvaspilsētā. Mūsdienās Emburga ir kluss un neliels ciemats Lielupes krastā, apmēram 22 kilometrus no Jelgavas.

17 Stalģenes muiža

Muižas komplekss veidojies 18. gadsimta beigās, muižas pils celta klasicisma stilā pēc arhitekta Severīna Jensena projekta. Muižu ieskauj plašs parks. Ar muižu saistās interesanti vēsturiski fakti, piemēram, 1812. gadā tajā atradās Napoleona armijas maršala Žaka Makdonalda štābs. Kopš 1921. gada pili darbojas Stalģenes pamatskola, pagriba telpās iekārtots Jaunsvirlaukas pagasta vēstures ekspozīcija, bijušajā kalpu mājā atrodas pagasta kultūras centrs „Lidumi”. Stalģene, Jaunsvirlaukas pag., Jelgavas novads, tālr. +371 26383129, +371 29199324.

18 Pirmā Latvijas prezidenta Jāņa Čakstes māja „Auči”

„Auču” mājas celtas 20. gadsimta 30. gados; kopš 1995. gada īpašums atkal pieder Čakstes dzimtai. Atjaunotajā kalpu mājā 2018. gadā atklāta jauna ekspozīcija, kas modernā, laikmetīgā formātā vēsta par pirmā Latvijas Valsts prezidenta Jāņa Čakstes un viņa dzimtas likteņiem. „Auči”, Salgaļes pag., Ozolnieku novads, tālr. +371 26392154.

19 Vareļu piemineklis

Veltīts cīņās pret Bermonta karaspēku 1919. gadā kritušajiem Latvijas Kara skolas 14 kadetiem. Pirmoreiz atklāts 1935. gadā pēc mākslinieka Jāņa Borkovska meta, 1951. gadā saspridzināts, atjaunots 1990. gadā.

20 Kempings „Cīzeri”

Aktīvās atpūtas vieta, kempings (teļu vietas). „Cīzeri”, Salgaļes pag., Ozolnieku novads, tālr. +371 29477317.

21 Teteles (Tetelmindes) tornis un parks

Tornis būvēts 19. gadsimta 2. pusē kā medību skatu tornis Tetelmindes muižas parkā, Lielupes krastā. Tetele, Cenu pag., Ozolnieku novads.

22 Brīvdienu māja „Ānes muiža”

Aktīvās atpūtas vieta, brīvdienu māja „Ānes muiža”, Āne, Cenu pag., Ozolnieku novads, tālr. +371 26483712, www.anesmuiža.lv.

23 Atpūtas komplekss „Viesu Līči”

Iespēja gardi paēst kafējnīcā „Zemnieka cienasts” un nakšņot viesnīcā; brīvdabas rotaļu laukums bērniem. „Līči”, Jaunsvirlaukas pag., Jelgavas novads, tālr. +371 63058443, +371 29204514, www.lici.lv.

24 Pasta sala un Mītavas tilts

Viens no garākajiem gājēju tiltiem Latvijā savieno pilsētas centru ar Pasta salu. Šī ir lieliska vieta mierīgai vai aktīvai brīvā laika pavadīšanai: bērnu spēļu laukumi, āra treniņi, pludmale, volejbola laukumi, estrāde, slidotava. Uz salas notiek lielākie pilsētas festivāli, izveidots šamota skulptūru parks.

- 25 Skulptūrstrūklaka „Jelgavas students” pie Mītavas tilta**
Jelgava ir studentu pilsēta, tāpēc tēlnieks Kārlis Īle radījis pa Jelgavu kļīstoša studenta tēlu, kam devis vārdu Jēkabs Ceriņš. Lietussarga rokturim ir īpašs spēks – jāiedomājas vēlēšanās un jāpieskaras rokturim, tad tā piepildīsies!
- 26 Jelgavas promenāde**
Gājēju promenāde Jāņa Čakstes bulvārī veidota divos līmeņos – paralēli ielai un gar Driksas upes malu – ar izveidoti 3 metrus augstiem ūdenskritumiem. Promenādē gar Lielupes labo krastu paveras lielisks skats uz pilsētu, izveidota peldvieta, bērnu laukumi, airudēļu (SUP) noma. Promenādes galā – tēlnieka Kārļa Īles veidotā metāla skulptūra „Sirdsputns”.
- 27 Jelgavas Svētās Trīsvienības baznīcas tornis**
Svētās Trīsvienības baznīca celta 1574. gadā. Tā ir pirmā jaunuzceltā luterāņu mūra baznīca Eiropā. Otrā pasaules kara laikā nopostīta, bet zvanu tornis saglabājies. 2010. gadā zvanu tornis atjaunots un kļuvis par visvairāk apmeklēto tūrisma objektu Jelgavā. Tur ir interaktīva multimediju ekspozīcija par pirmajiem Latvijas prezidentiem, Jelgavas simboliku un nozīmīgākajiem vēstures faktiem, Svētās Trīsvienības baznīcu un Zemgales tautastērpu. Skatu laukums izvietots 37 metru augstumā. Izstāžu zāle, restorāns, konferenču zāle, tūrisma informācijas centrs. Tiek piedāvātas ekskursijas gida vadībā, izziņoši radošās darbnīcas. Akadēmijas iela 1, Jelgava, tālr. +371 63005445, +371 63005447, www.visit.jelgava.lv.
- 28 Jelgavas pils**
Lielākā baroka pils Baltijas valstīs, celta 1738. gadā pēc ievērojamā Krievijas galma arhitekta itāļa Bartolomeo Frančesko Rastrelli projekta. Šodien – Latvijas Lauksaimniecības universitāte; pili apskatāms pils vēstures muzejs; iespējams doties ekskursijās pa pili gida vadībā; tiek piedāvātas izklaidējoši izziņošanas programmas „Kartā šokolāde hercoga rezidencē” un „Hercogienes Dorotejas vēstulju darbnīca”. Lielā iela 2, Jelgava, tālr. +371 63005617, www.jelgavaspils.lv.
- 29 Lielupes palienes plavas, savvaļas zirgi un skatu tornis***
Uz Pils salas starp Lielupes un Driksas upēm applūstošajās plavās sastopama nozīmīga augu un putnu daudzveidība, te mājō ap 70 savvaļas zirgu. Kopš 2018. gada vasaras apmeklētājiem ir pieejams 19,2 metrus augsts koka skatu tornis savvaļas zirgu, putnu un Lielupes palienes plavu panorāmas vērošanai. Palieņu plavas un savvaļas zirgu dzīvi ieteicams iepazīt vides gida vadībā, tālr. +371 20264343.
* Lai nodrošinātu netraucētu putnu līgždošanu, no 1. aprīļa līdz 30. jūnijam lielākajā salas daļā, aiz skatu torņa, noteikts sezonasliegums, arī ierobežojumi laivošanai pa upi

3 JELGAVA–LIEPĀJAS ŠOSEJAS TILTS (A9) ~29 KM

Lielupe ir plata un dziļa, ar gariem un taisniem gabaliem. Interesanta industriālā mantojuma ainava paveras pie Kalnciema. Šis posms piemērots dabas vērotājiem, vējinājā laikā nav ieteicams iesācējiem. Vienā dienā to var veikt tikai aktīvi un spēcīgi airētāji. Šajā posmā parādās vairāk motorizētu ūdenstransporta līdzekļu

- 30 Atpūtas vieta „Mierlauki”**
Projektā izveidota pieturvietu ūdens tūristiem, atpūtas vieta „Mierlauki”, Valgundes pag., Jelgavas novads, tālr. +371 29417971.
- 31 Atpūtas vieta „Vecdaudzene”**
Projektā izveidota pieturvietu ūdens tūristiem „Vecdaudzene”, Valgundes pag., Jelgavas novads, tālr. +371 25970219.
- 32 Kalnciems**
Kalnciema nosaukums cēlies no 16. gadsimtā pirmreiz pieminētās Kalnciema muižas (Kalnzeem), kuras kungu mājās atradās Lielupes pretējā krastā, tagadējā Valgundes pagasta Tīreļos. Tur 1690. gadā Kalnciema muižas īpašnieka ģimenē piedzima vēlākais Kurzemes un Zemgales hercogs Ernsts Johans Bīrons. Kalnciema teritorija apdzīvota jau vismaz 3000 gadu, par to liecina Lielupē pie Kalnciema tilta atrastais raga cirvis un Kaigu purva malā atklātā akmens laikmeta apmetne. Pateicoties apkārtnes māla un dolomīta atradnēm, Kalnciems vēsturiski veidojies kā liels būvmateriālu rūpniecības centrs pie Lielupes ūdensceļa, pa kuru gatavo produkciju ar lieilaivām kopš 19. gadsimta beigām transportēja uz Rīgas jaunbūvēm. Kalnciema apkārtnē darbojās kaļķu ceplī un ķieģeļu rūpnīcas. Arī mūsdienās Kalnciems veidojas par industriālu teritoriju.
- 33 SIA „Livonijas dzintars”**
Uzņēmums, kurā saimnieki pastāstīs par dzintaru, tā ietekmi uz veselību un skaistumu un padalīsies ar dažādām receptēm dzintara izmantošanai ikdienā. Radošajā darbnīcā ir iespēja pašiem pagatavot sev dzintara kosmētiku vai rotu. Lielupes iela 75, Kalnciems, Jelgavas novads, tālr. +371 29436594, www.livonijasdzintars.lv.

34 Kauguru kanāls

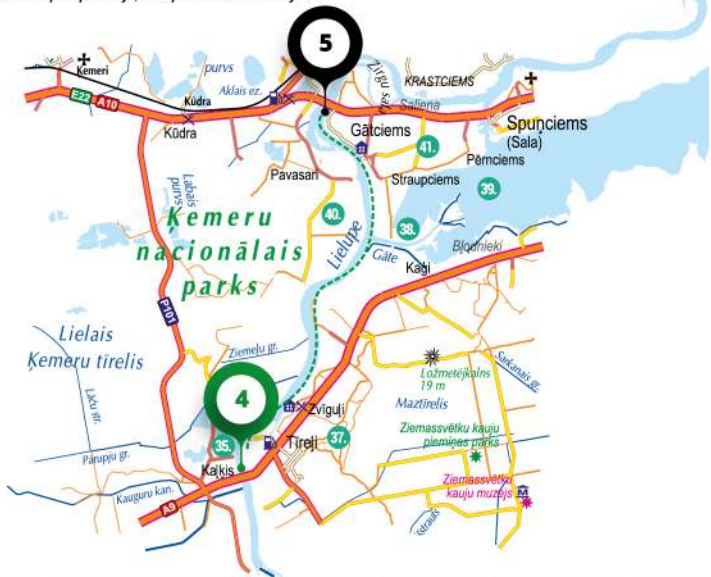
Tas izrakts 1932.–1933. gadā, lai Džūkstes un Slampes upes ūdeņus novadītu uz Lielupi un novērstu plašākas teritorijas applūšanu un pārpurvošanu. Kaugura kanāla ietek Lielupē apkāmes aizauguma dēļ ir grūti pamanīt.

4

LIEPĀJAS ŠOSEJAS TILTS (A9) – VENTSPILS ŠOSEJAS TILTS (A10)

~13 KM

Ļoti nomaļš posms, kura krastos faktiski nav pakalpojumu sniedzēju. Piemērots savvaļas dabas un neskartu vietu meklētājiem. Ja pūš pretvējš, nav piemērots iesācējiem

35 Kārkis

Apdzīvota vieta, kuras apkārtnē joprojām atklātos karjeros iegūst dolomītu (karjers „Kalnciems 2”). Daļa karjeru ir applūduši. Lielupes palieņu plāvās, lai samazinātu to aizaugšanu un veicinātu bioloģisko daudzveidību, nepieļaujot tām raksturīgo augu un tajās ligzdojošo putnu sugu izušanu, ar Latvijas Dabas fonda gādību izvietotas taurogvis.

36 Kemeru Nacionālais parks (KNP)

Kemeru Nacionālais parks ir dibināts 1997. gadā, lai saglabātu dabas, kultūrvēstures un kūrorta vērtības. www.kemerunacionalaisparks.lv.

37 Tīreļi

Nelielā apdzīvotā vieta vēsturiski veidojusies pie pārceltnes pār Lielupi ap bijušās Kalnciema muižas centru. Tagadējā Tīreļu ciemā dzimis pirmais Kurzemes hercogs no Bironu dinastijas.

38 Gāte

Savulaik daudzas Gātes sazarojums izveidojuši vietējie zemnieki, rokot grāvjus, lai novadītu palu ūdeņus. Tā radušies daudzie nosaukumi – Tēva gāte, Mātes, Vidus, Apses un Zīrga gāte, Putras grāvis un Pērķona ceļš, kas norādījuši uz katra ūdensceļa piederību kādām mājām vai saimniekiem. Gāte ir aptuveni 3 kilometrus garš, līdz 140 metriem plats un līdz 5 metriem dziļš Babītes ezera savienojums ar Lielupi. Līdz 19. gadsimta sākumam Gāte bija vienīgā Babītes ezera ūdeņu noteka uz Lielupi. No Lielupes Gātē un tālāk, Babītes ezerā, ūdens ieplūda tikai pavasara palu un vētru laikā. Gāte ir nozīmīga putnu ligzdošanas vieta, Gātes apkaime ir populāra makšķerēšanas vieta.

39 Babītes ezers

Septītais lielākais Latvijas ezers. Tā garums ir 13,5 kilometri, platums – līdz 2,7 kilometriem, platība – 25 kvadrātkilometri. Babītes ezers sākotnēji, pirms aptuveni 3–4 tūkstošiem gadu, veidojies kā sekls Litorīnas jūras līcis (lagūna). Lai novērstu apkārtnē zemju applūšanu, ezera krasti lielākoties ir nostiprināti ar dambjiem, veidojot vairākus polderus. Dambji daudzviet izmantojami ezera apskatei un putnu vērošanai. Seklais (lielākais dziļums – 1,7 metri) Babītes ezers ir nozīmīga putnu koncentrācijas vieta kā migrācijas, tā ligzdošanas periodā. Šim nolūkam piemērota ir ezera dambju sistēma. Ne mazāk saistošs Babītes ezers ir makšķerniekiem un medniekiem, tādēļ ezera krastā izvietotas vairākas laivu bāzes.

40 Pavasara–Odiņu polderis

Atklāta teritorija 3,5 kilometru garumā un 2 kilometru platumā. Tā atrodas Lielupes kreisajā krastā, starp Pavasaru ciemu un „Odiņu” mājām. Polderis padomju laikā veidots, lai iegūtu lauksaimniecībā izmantojamās zemes, un tolaik arī intensīvi izmantots. Mūsdienās tas pamazām aizaug. Šobrīd polderī ir lielākais Eiropā novērotais griežu blīvums. Ziemeļu–dienvidu virzienā polderi šķērso grantēts ceļš, kas ir piemērota vieta griežu vērošanai un putnu dziesmu klausīšanās seansiem. Pie „Odiņiem” kopš seniem laikiem atradusies laivu pārceltnes pār Lielupi, līdz 20. gadsimta 50. gadiem tur bija kuģīša, kas pa Lielupi kursēja no Rīgas cauri Slokai uz Jelgavu, piestātne.

- 49 Lēģerkalns**
Lēģerkalns ir dabiska kāpa, kas veidojusies, valdošo vēju ietekmē sanestām smiltīm lēnām apmežojoties. Lēģeris baznīcas grāmatā minēts jau 18. gadsimtā, kaut gan parasti to saista ar 1812. gada Napoleona karagājienu uz Krieviju – tad te bijusi karaspēka nometne. Leģendas vēsta, ka tie aprakta Napoleona kariete, pilna ar salaupti zeltu, un ir arī stāsts, ka te var sastapt pašu Vēļu māti.
- 50 Brīvdienų māja „Elingi”**
Viesību nams pašā Lielupes krastā – 20 minūšu braucienā no Rīgas. Aktivās atpūtas cienītājiem no maija līdz oktobrim pieejama ūdensslēpošana, veikbords, airu laivu noma. Tālr. +371 29275577, www.celotajs.lv/elingi.
- 51 Baņķis**
Lielupes līkums pie Dubultiem veidojies, upei šajā vietā mēģinot izlauzt ceļu uz jūru. Bieži pavasara palos tika noārdītas pamatīgas krasta platības, tāpēc Dubultu pusē tika veikti krasta stiprināšanas darbi, savukārt Salas pusē 1860. gadā izrakts kanāls starp „Ozoliņu” un „Klīvu” mājām, lai Lielupes ūdeni novadītu taisni. Taču kanāla nepilnīgā inženiertehniskā risinājuma dēļ upe palika savā iepriekšējā gultnē, bet kanāls saglabāja oriģinālo platumu.
- 52 Baņķa pļavas**
Baņķa (Ozoliņa) pļavas kopš seniem laikiem izmantotas ganībām, nosaukuma izcelsmei ir dažādi skaidrojumi. 19. gadsimta nogalē šīs pļavas izmantotas jāšanas sacīkstēm un jūrmalnieku piknikiem, Majoros bija ierīkoti vairāki laivu un buru laivu nomas punkti, kurseja arī tvaikoņi. Latvijas brīvvalsts laikā te bijusi šautuve. Šobrīd tās ir dabiskās Lielupes palieņu pļavas, kurās atrodama liela augu, kukaiņu un putnu daudzveidība.
- 53 Ūdenssporta un atpūtas centrs „Stūris”**
Te ir iespējams ne vien braukt ar ūdensslēpēm, veikt un apgūt fantastisko līdslēpi (sky ski), bet arī izklaidēties, šļūcot aiz laivas uz milzīga pušļa, lēkāt uz batuta, spēlēt pludmales futbolu, pasēdēt pirtī un lietainā laikā patverties lielā, ērtā pasākumu teltī. „Stūrī” sev nodarbi atradis kā ūdenssporta entuziasti ar stāžu, tā arī iesācēji, līdzjutēji, draugi un ģimenes locekļi – no vismazākajiem līdz senioriem. Tālr. +371 29792972, www.sturis.lv.
- 54 Varkaļu kanāls**
Ciems izaudzis ap „Varkaļu” mājām un krogu. Mājas jau 1650. gadā minētas Rīgas rātes dokumentos; „Varkali” bijušas kalēja mājas. Krogs pastāvējis līdz 20. gadsimta sākumam, kad vēl bija saglabājusies kāda interesanta zvejas tradīcija – purgāšana jeb upes kāzas. Tajā piedalījušies visi apkārtnes zvejnieki, nostādot laivu pie laivas un izveidojot tādu kā žogu. Tiklus izvilkuši visā upes platumā, zivis tajos dzinuši, baidot ar troksni, ko radījuši airu dauzīšana pret laivu malām. Vēlāk loms ticis dalīts, bet Varkaļu krogā rīkotas dejas. Neatkarības kara laikā, 1919. gadā, pie „Varkaljiem” notikušas kaujas.
- 55 Babītes pilskalns**
Babītes pilskalns jeb Poļu kalns ir 9 metrus augsts kalns ar 10 × 20 metrus lielu pilskalna augšdaļas laukumu jeb plakumu. Kāpu pārvietošanās rezultātā pilskalna sākotnējais izskats, iespējams, ir mainījies. Vēl 1935. gadā pilskalnā bijusi redzama 25 soļus gara, ovāla bijušās pils vieta. Šobrīd pilskalns ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis.
- 56 Lielogu dzērveņu un melleņu audzētava ZS „Strēlnieki”**
Lielogu dzērveņu un melleņu audzētava piedāvā ekskursijas – tūrisma taku (2 stundas) – un degustācijas. Piņķi, Babītes pagasts, Babītes novads. Tālr. +371 67755028, +371 29166695, www.strelnieki.lv.
- 57 Dabas liegums „Lielupes grīvas pļavas”**
Dabas liegums sešās savstarpēji nesaistītās vietās Lielupes krastos, no Baņķa līdz upes grīvai, izveidots 2004. gadā, un tā galvenais mērķis ir aizsargāt Latvijā reti sastopamu pļavu tipus – jūrmalas pļavas un pļavas ar zilgano molīniju, kas ir dzīves vide retām un aizsargājamām augu sugām.
- 58 Baltā kāpa**
Augsta un smilšaina, Lielupes ūdeņu noskalota kāpa upes labajā krastā pirms Vārnukroga. Līdz 17 metriem augstā un 800 metrus garā krauja, kas ir Bolderājas–Priedaines kāpu grēdas rietumu gals, izveidojusies 18. gadsimta vidū. Tā ir labi redzama no pretējā Lielupes krasta, Buļļuciema pludmales, kā arī no dzelzceļa tilta, braucot tam pāri ar vilcienu. Apmeklējot Balto kāpu, jāievēro, ka lēkšana pa nogāzi un smilšu brucīnāšana ir videi nedraudzīga rīcība. No Baltās kāpas redzams Buļļuciems ar plašiem nēdrājiem (dabas liegums „Lielupes grīvas pļavas”) un Lielupes ieteka jūrā. Kāpas piekāpjē ir vietējo iedzīvotāju veidoti soliņi – atpūtas vieta, kur var izkāpt no laivas un atpūsties.
- 59 Buļļupe**
Kādreizējā Lielupes ieteka Daugavā. Mūsdienās pastāvošo savienojumu ar Rīgas jūras līci pie Vakarbuļļiem Lielupe izveidoja 1755.–1757. gada pavasara palos, kad pārrāva šauru piekrastes kāpu joslu. Buļļupes garums ir 9,5 kilometri, platums – ap 200 metru, dziļums – 3–5 metri. No dienvidiem Buļļupi ieskauj Bolderājas–Priedaines kāpu grēda, no ziemeļiem – Daugavgrīvas sala. Buļļupē iegūta smilts, tādēļ tās gultne ir mākslīgi padziļināta. Pie savienojuma ar Lielupi to ieskauj Vakarbuļļi (kreisajā krastā) un Vārnukrogs (labajā krastā), bet pie savienojuma ar Daugavu izveidojusies niedrēm klātā Mīlestības saliņa, uz kuras uzbūvēts putnu vērošanas tornis. Šajā vietā Buļļupes labajā krastā atrodas Bolderāja, kreisajā – Daugavgrīva.
- 60 Dabas liegums „Vakarbuļļi”**
Dabas liegums, kas ietilpst lielākā īpaši aizsargājamā dabas teritorijā – dabas parkā „Piejūra”, veidots reti sastopamo piekrastes pļavu un augu aizsardzībai.
- 61 Paula Jaunzema akmens skulptūru parks**
Tēlnieka Paula Jaunzema radīti granīta mākslas darbi Buļļupes kreisajā krastā – 900 metrus no Lielupes.
- 62 Ragakāpas dabas parks**
Pēc izmēriem samērā neliels dabas parks, kas atrodas Jūrmalas pilsētā, veidots piekrastes kāpu, veco priežu audžu un piekrastes biotopu aizsardzībai. Parka teritorijā atrodas dabas izziņas taka, kas veidota interesanta kāpu veidojuma – līdz 17 metriem augstās Ragakāpas – apkārtnē. Tā ir lieliska iespēja ikvienam iepazīt kāpu biotopus un to apdzīvotājus: augus, putnus, kukaiņus u. c., ieskaitot simtgadīgas priedes.
- 63 Lielupes ieteka jūrā**
Mazskatā Lielupes grīva ar plašajiem sēkļiem un smilšainajām sērēm ir populāra putnu vērošanas un pastaigu vieta.

42 Straupciems, Pērciems un Gātciems

Salas pagasta teritorijā, nosaukumus iegūstot no mājām, ap kurām tie izauguši, vēsturiski veidojušies vairāki ciemi. Straupciems izveidojies 17. gadsimtā. Tolaik ciema iedzīvotāji papildus zemkopībai nodarbojušies ar priežu uzpirkšanu Kurzemē un zveju Lielupē un Babītes ezerā. 1864. gadā Straupciema gani govu izmītā takā atraduši dzintaru. Pēc tam šajā vietā sākusies intensīva dzintara meklēšana, ieradusies pat uzpircēji no Rīgas, tomēr izdevies atrast tikai dažus desmitus kilogramu dzintara. Vietējā ģeogrāfijā šis notikums atstājis nosaukumu „Zitaru lauks”. Pērciems vārdu ieguvis no „Pērces” mājām, ap kurām, pakļaujoties 1636. gadā slēgtajam Kurzemes hercoga un Rīgas pilsētas līgumam par zvejas tiesībām ezerā un upē, veidojies zvejnieku ciems. Sobrīd Pērciemā atrodas viena no pirmajām kartupeļu čipsu ražotnēm Latvijā, dibināta jau 1986. gadā. Gātcieam vārdu devusi Gātes upīte. Vēsturiski tas arī ir bijis zvejnieku ciems. Atsevišķas ēkas ciemā saglabājušās kopš 18. gadsimta.

5

VENTSPILS ŠOSEJAS TILTS (A10) – VAKARBUĻI (FINIŠS) ~30 KM

RĪGAS JŪRAS LĪCIS

Upes posmā, kas visā garumā vijas cauri apdzīvotām vietām, galvenokārt Jūrmalas pilsētas teritorijai, Lielupe sasniedz maksimālo platumu un dziļumu. Maršrutu var sākt vai beigt daudzās vietās, jo līdztekus upei ir blīvs ceļu tīkls. Posms piemērots aktīviem airētājiem, kā arī tiem, kurus interesē dažādi dabas un kultūras pieminekļi upes krastos.

Šajā posmā jābūt īpaši uzmanīgiem, jo tas tiek aktīvi izmantots mehānizēto transportlīdzekļu kustībai. No Vakarbuļiem maršrutu var turpināt pa Buļļupi līdz Bolderājai (vēl 9–10 km)

42 Burkānu ceļš

Projektā izveidota laivu pieturvieta ūdens tūristiem.

43 SIA „Pērces L”

Uzņēmums SIA „Pērces L” dibināts 1992. gada 12. augustā. Uzņēmuma pamatdarbība ir kartupeļu čipsu ražošana. „Čipsi”, Salas pagasts, Babītes novads. Tālr. +371 67934590, www.longchips.com.

44 Spunņupe

Saukta arī par Jaunupi, Grāvgalu. Spunņupe ir kādreizējais Babītes ezera savienojums ar Lielupi, tas pastāvēja no 1816. līdz 1988. gadam. Līdz 18. gadsimta sākumam starp Babītes ezeru un Lielupi bijusi kāpa, kurā vēja iedarbības rezultātā bija izveidojusies iepaka. Spēcīgāku plūdu laikā ezers te mēdza savienoties ar upi. 1815. gadā tika izrakts grāvis, lai ezeru uz visiem laikiem savienotu ar upi. 1988. gadā Spunņupe tika aizbērtā, lai nepieļautu piesārņotā Lielupes ūdens nokļūšanu Babītes ezerā.

45 Spunņiems

Spunņiems vārdu ieguvis no „Spunņu” mājām, kuras minētas jau 1607. gada pagastu revīzijā, ko veikusi landfogteja (Rīgai piederošo zemju pārvaldības iestāde). Gadsimta beigās jau sācis veidoties ciems. Kopš 19. gadsimta šī vieta ir Salas pagasta vēsturiskais centrs, te notikusi rosīga sabiedriskā dzīve: 70. gados dibinātas pirmās biedrības, iesvētīta tagadējā, Johana Daniela Felsko projektētā Svētā Jāņa baznīca. Neatkarības kara laikā, 1919. gada 30. martā, pie Spunņiemā notikusi kauja starp Latvijas armijas rotu virsnieka Preisa vadībā un sarkanajiem strēlniekiem. Padomju laikā Spunņiemā bijis kolhoza „Padomju Latvija” administratīvais centrs, kopš tā laika saglabājušies lielākā daļa ciema apbūves.

46 Babītes novada pašvaldības kultūrizglītības centra filiāle Salas pagastā „Vietvalži”

Kultūrizglītības centrs „Vietvalži” ir vieta, kur var izziņāt Salas pagasta vēsturi, kavēties Latvijā iemīļotā filmu un teātra zvaigznes Eduarda Pāvula dzīves mirkļos pastāvīgā, interaktīvā ekspozīcijā, apmeklēt vai organizēt pasākumus, aplūkot dažādas izstādes un radošās darbnīcas. „Vietvalži”, Salas pagasts, Babītes novads, tālr. +371 20387272.

47 Salas Svētā Jāņa baznīca

Salas Svētā Jāņa evaņģēliski luteriskā baznīca 1870. gadā celta tajā pašā vietā, kur jau 1694. gadā atradusies pirmā mūra baznīca. Dievnamu, kombinējot neogotikas, neoromānikas un neorenesanses stilu, projektējis arhitekts Johans Daniels Felsko.

48 VSRC „Ratnieki”

„Ratnieku” mājas un dzimta baznīcas dokumentos minētas jau 17. gadsimtā. 20. gadsimta 30. gados „Ratnieki” bijusi viena no plaukstošākajām Salas pagasta saimniecībām, kas specializējusies šķirnes piena lopu audzēšanā un piegādājusi piena produktus Rīgas un Jūrmalas restorāniem. Kopš 90. gadu vidus „Ratniekos” ierīkots sociālās rehabilitācijas centrs personām, kas atbrīvojušās no ieslodzījuma un ir dažādu atkarību varā.

Iekustini Lielupi

LIELUPE ir lielākā Zemgales un otrā lielākā Latvijas upe. Tā sākas pie Bauskas, satekot Mūsai ar Mēmeli. Savā 119 km garajā tecējumā Lielupe šķērso Zemgales līdzenumu un pie Vakarbulļiem ietek jūrā. Pirmos 25 km, līdz Mežotnei, Lielupe plūst pa senleju, iegrauzusies augšdevona dolomītā. Lejpus Jelgavai Lielupes ieleja paplašinās un tālāk upe rāmi plūst pa līdzenumu. Šajā posmā Lielupes gultne iepriekšējos vēsturiskajos periodos ir bieži bagarēta, bet krasti pārveidoti. Lejpus Jelgavai, plūstot pa Piejūras zemieni, tā savu lēzeno krastu dēļ vietām ir ierobežota aizsargdambju sistēmā, lai mazinātu pavasara plūdus, kas spēcīgu palu laikā pārklāj apkaimes lauku un mežu zemes. Tā kā upes ceļu lejtecē uz jūru kavē dolomīta un merģeļa pamatieži un kāpas, tā gandrīz ceturtdaļsimtu kilometru garumā tek līdztekus Rīgas jūras līča krastam, kur starp līci un jūru šaurā zemes strēlē ir izvietojusies Jūrmalas pilsēta. Stipra vēja un vētru laikā Lielupes ūdens līmenis var celties vairāk nekā par 2 m, un tas var būt novērojams pat 90 km attālumā no jūras. Lielupe ir sens ūdensceļš, kuru jau viduslaikos izmantoja, lai sasniegtu Mežotnes senpilsētu u.c. nozīmīgas vietas. Reizē ar tvaikoņu satiksmes attīstību 20. gs. tālāko Lielupes izmantošanu apgrūtināja sēkli un dolomīta pamatieži tās gultnē. Šajā nolūkā 1931.–1938. g. upes gultnē no Jūrmalas līdz Jelgavai izveidoja 50 m platu un 3,5 m dziļu kuģu ceļu, izspridzinot Jāņraga dolomīta sliksni augšpus Slokas. Lielupes tecējumu ietekmējuši arī 19.–20. gs. hidrotehniskie darbi Babītes ezerā. Lielupei ir ļoti mazs kritums – 10,8 m, kas vidēji sanāk 0,1 m/km. Vienīgais posms, kurā ir jūtams upes kritums nelielu straujteču veidā, ir posms no Bauskas līdz Mežotnei un nelielu gabalu aiz tās. Lielupes dziļums augštecē ir ap 1 m, lejpus Jelgavas –: 8–12 m, bet lejtecē un Jūrmalas posmā – 15–20 m.

Ceļvedis piedāvā iepazīt Lielupi piecos dažādos laivu maršrutos. Tie piemēroti aktīviem laivotājiem, kurus interesē garāki vienas vai vairāku dienu braucieni, kuru laikā var iepazīt interesantus dabas, kultūras un vēstures objektus.

Projekta "Lielupes atveseļošanas pasākumi – pakalpojumu un infrastruktūras izveide ūdens tūristiem" ietvaros visā Lielupes garumā – Bauskas, Rundāles, Ozolnieku, Jelgavas un Babītes novados, ar mērķi radīt pievilcīgu ūdens tūrisma maršrutu, ir izveidotas laivu pieturvietas, kas aprīkotas ar piestātņu laipām un informācijas stendiem.

Projektu īsteno Lauku partnerība "Lielupe", "Pierīgas partnerība" un "Bauskas rajona lauku partnerība"

Pierīgas Partnerība

Ceļvedis izveidots projektā "Lielupes atveseļošanas pasākumi – pakalpojumu un infrastruktūras izveide ūdens tūristiem", Nr. 17-00-A019.332-000006 Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam pasākuma "Starpterritoriālā un starpvalstu sadarbība" ietvaros

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPAS INVESTĒ LAUKU APVĪDOS
EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Izdevējs: Lauku partnerība "Lielupe"

Kartogrāfija: SIA "Karšu izdevniecība JĀŅA SĒTA"

Dizains: K. Stulgaite

Teksts: J. Smalinskis, I. Baumane, pašvaldību arhīvi

Foto: no pašvaldību arhīviem

Iespiedarbus nodrošināšana: 4profit.lv